

АКТУАЛІЗАЦІЯ ДОСЛІВНОГО ЗНАЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Глущенко О.М., викладач,
Олійник Ю., студ. ПР-43

Більшість сучасних лінгвістичних досліджень ґрунтується на положенні про системність як одну з найбільш істотних об'єктивних рис мови. Дослідження саме фразеологізмів зумовлене насамперед тим, що вони досить широко використовуються у мові. Фразеологія може бути представлена: як фразеологія мови в "широкому" розумінні слова, до складу якої входять і словосполучення, переосмислені повністю, і словосполучення, в яких є непереосмислені слова-компоненти, та як фразеологія у "вузькому" значенні слова, до складу якої входять лише словосполучення, переосмислені до кінця.

Семантика фразеологічних одиниць дуже тісно пов'язана з контекстом і, як правило, наділена експресивним компонентом значення. Структурно-семантичні властивості фразеологізмів, які розрізняють їх типи, формуються, як правило, у процесі переосмислення початкових сполучень слів у цілому чи хоча б одного з лексичних компонентів сполучення.

Класифікація фразеологізмів – одна з центральних проблем граматики, особливо важливих для мов, в основному, аналітичних, якою є англійська. Вони посідають центральне місце в лексиконі кожної мови, що пов'язано з постійною комунікаційною діяльністю людини. Традиційні класифікації фразеологізмів не враховують зв'язок між деякими ФО та ситуацією спілкування. Ні мотиваційна, ні структурна характеристики не дають ніякої змістовної інформації про функціональні властивості ФО в мові. Більшість фразеологів відштовхуються від порівняння значення ФО та вільного поєднання слів. З таким підходом встановлюється різниця між змістовною стороною двох сутностей, які співпадають відповідно до лексико-граматичного складу - між вільним поєднанням слів та переосмисленим. Ця різниця розглядається як значення. Іншими словами, операції зі змістом проводяться через співставлення того змісту, який випадає на слова-компоненти ФО і значення слів-компонентів вільного сполучення слів, а визначення специфіки плану змісту в цілому залежить від маніпулювання цими компонентами.

Фразеологічне значення відрізняється від лексичного значення слова своєрідністю відображення предметів, явищ, властивостей навколишньої дійсності, особливостями мотивування свого значення, характером участі компонентів у формуванні цілісного значення фразеологізму. На сьогодні прийнято відзначати таку важливу функцію фразеологічного значення як конотативно-культурологічну. Змістом останньої є відношення, яке існує між образно-мотивованою формою мовних одиниць та культурно значимою асоціацією. Виділення цієї функції пов'язано з розумінням ФО як «народних стереотипів»: фразеологізми виникають у національних мовах на основі такого образного уявлення про дійсність, яка відображає історичний чи духовний досвід мовного колективу, який безумовно пов'язаний з його культурними традиціями, бо суб'єкт номінації та мовної діяльності - це завжди суб'єкт національної культури.

В цілому фразеологічне значення - феномен виключно складний, його не можна розглядати як механічну суму складових його компонентів. Семантичну структуру ФО можна уявити як мікросистему, всі елементи якої перебувають у тісному зв'язку та взаємодіють між собою.

Класифікація фразеологічних одиниць, які мають дослівне значення з точки зору їх експресивно-стилістичних властивостей, принципово нічим не відрізняється від класифікації з тієї ж точки зору окремих слів. Відмінності фразеологізмів за стилістичною приналежністю та експресивним забарвленням пояснюються тим, що кожному зі стилів мови притаманні особливі мовні засоби та прийоми, які обираються мовцем з загальнонародного мовленнєвого запасу для вираження певного змісту. Розуміння значення ФО зі значення окремих їх компонентів дає змогу вірно визначити, до якого стилю вони належать та якими експресивними властивостями володіють.

Таким чином, дослідження фразеологічних одиниць з дослівним значенням допомагає глибше зрозуміти історію народу, його ставлення до людської гідності та вад, специфіку світогляду.